

Innhold

1 Kvalitetsarbeid i helsetjenester til eldre 11

Ådel Bergland og Ingunn Moser

En ressursbok for helsepersonell.....	11
Et teoretisk grunnlag for kvalitetsarbeid og læring i praksis	13
Betydningen av å skape arenaer, strukturer og kultur for kvalitet	14
Planlegging, forberedelser og forankring.....	16
Kartlegging av nåværende situasjon før kvalitetsarbeid igangsettes.....	17
Kulturelle aspekter ved kvalitet og kvalitetsarbeid	18
Samspill mellom fag- og kvalitetsutvikling og forskning.....	19
Hva kan bokens prosjekter lære oss?.....	22
Referanser	22
Note	23

Del 1 Teoretiske perspektiver og begreper

2 Kvalitet i eldreomsorgen 27

Siri Ytrehus

Innledning	27
Bakgrunn	28
Velferdsteori og kvalitet	31
Innretning på, mål for og regulering av kvalitetsarbeidet.....	42
Indikatorer	53
Veien videre.....	64
Referanser	65
Note	69

3 Læring i arbeidet – betydning for endring og forbedring	70
<i>Randi Skår</i>	
Myter om læring i arbeidet	72
Framtidens kompetansebehov – å kunne gjøre noe, eller å kunne gjøre en endring?.....	79
Oppsummering.....	83
Referanser	85

Del 2 Prosjekter og metoder i kvalitetsarbeid

4 Utvikling av et praksisfellesskap blant sykepleiere i sykehjem	91
<i>Ådel Bergland, Nina Martinussen og Olaug Vibe</i>	
Innledning	91
Perspektiv som ble benyttet i prosjektet.....	91
Bakgrunn for prosjektet	93
Kartlegging av situasjonen.....	93
Forankringen av prosjektet.....	95
Arbeidet med å utvikle praksisfellesskapet.....	95
Forbedring av system og organisering i sykehjemmet	103
Erfaringer fra prosjektet.....	104
Referanser	105
Note.....	106
5 Aldri annet enn om og men?	107
Kvalitetssikring av bruk av kartleggingsverktøyet MMSE i en alderspsykiatrisk avdeling	
<i>Kari Midtbø Kristiansen</i>	
Innledning	107
Bakgrunn for prosjektet	109
Innledende fase i prosjektet	113
Hva ble gjort?.....	113
Resultat.....	115
Utfordringer underveis	115
Hva har vi lært?.....	116
Konsekvenser for praksis.....	118
Referanser	118
Note.....	119
6 Refleksjonsgruppe som verktøy i kvalitetsarbeid	120
<i>Gerd Sylvi Sellevold</i>	
Utviklingsprosjektene	120
Teoretisk referanseramme	122

Refleksjonsgruppas organisering og innhold	124
Refleksjonsgruppas betydning i kvalitetsarbeid.....	131
Oppsummering.....	135
Referanser	136
7 Kvalitetsarbeid i demensomsorg i sykehjem	139
Marte Meo-metoden som verktøy for systematisk forbedringsarbeid	
<i>Ingunn Moser og Raj Gupta</i>	
Innledning	139
Målsetting og hensikt med bruken av Marte Meo-metoden	140
Betingelser for gjennomføring.....	141
Den innledende fasen	142
Metodens elementer – hva ble gjort og hvordan.....	143
«Av egen kraft» – løsningen hos pasienten.....	146
Betingelser, tilrettelegging og tilpasning	148
Struktur og prosess: mot en felles rutine.....	149
Utfordringer i bruk av metoden.....	149
Klinisk læring	150
Kultur for kvalitet: et spørsmål om resiliens	151
Referanser	153
Noter.....	155
8 Tverrkulturelt samarbeidsprosjekt om kvalitetsutvikling i sykehjem.....	156
<i>Adelheid Hummelvoll Hillestad</i>	
Bakgrunn.....	156
Hospitering	156
Utvikling av kulturell kompetanse.....	157
Kulturell bevissthet gjennom hospitering	158
Kulturkunnskap gjennom hospitering.....	159
Kulturell sensitivitet gjennom utvikling av fokusområde	162
Kultursensitivitet gjennom kommunikasjon.....	163
Kulturkompetansens synergieffekt i eget sykehjem	166
Avslutning.....	167
Referanser	168
Note.....	168
9 Ernæringsstatus hos eldre i hjemmetjenesten.....	169
<i>Liv Wergeland Sørbye</i>	
Kvalitetsarbeid i hjemmetjenesten.....	170
Presentasjon av forskningsprosjektet om ernæring.....	170
Datainnsamling.....	172
Resultater	175
Kommentarer til resultatene	175

Systematisk dokumentasjon fører til kvalitetsforbedring.....	176
Hva ble lært om å drive prosjekter i den kliniske hverdagen?.....	178
Erfaringer med studenter som aktører i prosjektet.....	180
Vurdering av gjennomføringen.....	180
Kvalitetsutvikling med ringvirkninger	181
Kvalitetsutvikling er en kontinuerlig prosess	182
Oppsummering og konklusjon.....	183
Referanser	184
10 Kvalitetsarbeid i demensomsorgen: om forskningens rolle og bidrag	186
<i>Hilde Thygesen</i>	
Den innledende fasen	189
Målsetting og hensikt med prosjektet.....	191
Hva besto prosjektet i? Hva ble gjort? Hvordan?	192
Hva resulterte prosjektet i?.....	195
Hvilke utfordringer og problemer oppsto underveis?.....	198
Konklusjoner	199
Referanser	200
Noter.....	200
11 Fra tverrfaglig forskning til systematisert praksis.....	202
Teambasert tilnærming i behandlingen etter hjerneslag	
<i>Else Graven, Audhild Tørstad, Hege Ihle-Hansen, Gyrid Gjerde og Brynjar Fure</i>	
Slagpoliklinikken.....	203
Legetjenesten	203
Sykepleietjenesten.....	206
Ergoterapitjenesten	207
Fysioterapitjenesten.....	208
Andre yrkesgrupper	209
Tverrfaglig forskning	210
Kvalitetsutvikling etter avsluttet forskningsprosjekt	213
Konklusjon.....	214
Referanser	214
Noter.....	215
Om forfatterne	216